

LAS PRÁCTICAS FUNERARIAS EN EL VALLE DEL ÉUFRATES DURANTE EL TERCER MILENIO Y LA PRIMERA MITAD DEL SEGUNDO: ESTUDIO INTERTEXTUAL A PARTIR DE LAS EVIDENCIAS ARQUEOLÓGICAS Y EPIGRÁFICAS

MÓNICA BOUSO
monicabouso@gmail.com

RESUM DE LA TESI DOCTORAL

En aquesta tesi s'estudien les pràctiques funeràries a la vall de l'Èufrates durant el tercer mil·lenni a.C. i la primera meitat del segon a partir d'una metodologia interdisciplinària. Es proposa una metodologia que respon a un dels objectius principals d'aquesta investigació i que és traspasar fronteres (temporals, entre el Bronze Antic i el Bronze Mig, i disciplinàries, entre arqueologia i filologia), a fi de contribuir a impulsar un anàlisi del ritual funerari en el món antic des de múltiples fronts.

L'estudi es basa en fonts arqueològiques i epigràfiques. Arqueològicament, compren els jaciments ubicats a la vall de l'Èufrates, des de la conca de Karababa, al sud-est de Turquia, fins la frontera amb l'Iraq al sud, amb algunes incorporacions una mica allunyades del curs del riu indispensables per la rellevant documentació que aporten per a aquesta recerca, com ara Kültepe/Kanish, al centre d'Anatòlia, i Tell Mardikh/Ebla a la planura occidental a 60 km d'Alep. Pel que respecta a les fonts cuneïformes, aquestes inclouen principalment els arxius desenterrats a Ebla, Mari i Kanish.

Així doncs, el diàleg establert entre aquests dos tipus de documents ha permès reconstruir el procés del ritual funerari i veure com aquest està format per un compendi d'accions, que no és centren exclusivament en el funeral, en la mesura en que es troben atestades cerimònies anteriors i posteriors al sepeli.

Endemés l'estudi sincrònic i diacrònic –adoptant la nova periodització proposta pel projecte ARCANE per a la regió de l'Èufrates mig per al tercer mil·lenni– ha fet possible observar canvis i pervivències en els costums funeraris al llarg de més d'un mil·lenni a partir de la interrelació entre la localització de les tombes, la seva tipologia constructiva, el tipus de deposició de les restes humanes i les ofrenes funeràries.

Per últim, en investigar els mecanismes de construcció de la memòria social, s'han detectat i analitzat determinades estratègies utilitzades en les pràctiques funeràries, essencialment en relació amb el culte als ancestres, la construcció de la memòria i el passat comú de la comunitat. D'aquesta manera, s'ha pogut calibrar com aquestes s'han vist afectades per les transformacions socioeconòmiques i polítiques, i especialment pel que fa a la difusió de l'escriptura.

URL permanent: <http://hdl.handle.net/10803/95938>